

Kaupunginhallitus 05.05.2025 § 138

§ 138

Valtuustokysymys Otsolahden kunnostuksen suunnittelusta (Kv-asia)(Palautettu kh 31.3.2025)

Valmistelijat / lisätiedot:
Bäck Tarja

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Päivi Puntilan ym. 24.2.2025 jättämään valtuustokysymykseen Otsolahden kunnostuksen suunnittelusta ja toteaa valtuustokysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Cederlöf Vuornoksen kannattamana teki seuraavan lisäsesityksen:

Kaupunginhallitus edellyttää, että ennallistamis- ja kunnostustoimenpiteitä koskeva suunnittelu aloitetaan talousarvion mukaisesti osin jo vuoden 2025 aikana.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Cederlöfin ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallitus:

1

ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Päivi Puntilan ym. 24.2.2025 jättämään valtuustokysymykseen Otsolahden kunnostuksen suunnittelusta ja toteaa valtuustokysymyksen loppuun käsitellyksi.

2

edellyttää, että ennallistamis- ja kunnostustoimenpiteitä koskeva suunnittelu aloitetaan talousarvion mukaisesti osin jo vuoden 2025 aikana.

Selostus

Valtuustokysymys

Valtuutettu Päivi Puntila ja 38 muuta valtuutettua ovat jättäneet 24.2.2025 seuraavan valtuustokysymyksen:

Tapiolan Otsolahti oli aikoinaan suosittu merellinen virkistysalue ja siellä oli iso hiekkarantakin. Tänä päivänä Otsolahti on rehevöitynyt ja uimakelvoton. Lahden ainoa yhteys mereen kulkee eteläpäädyistä

Länsiväylän siltojen muodostamien virtausaukkojen kautta. Lahti on pääosin hyvin matala, syvyys ~0,5–1,5 m. Veneväylä pienvenesatamaan ruopattiin 3m syväksi vuonna 2006, mutta on 20 vuoden aikana madaltunut takaisin 1,5 metriin. Espoon saaristonvene ei enää pääse Otsolahden pienvenesatamaan. Lahteen on myös laskenut Keilaniemen rakentamisen alkuaikoina runsaasti hulevesiä. Otsolahti vaatii ennallistamista, ruoppausta ja kunnostustoimia. Tapiolan Kilta teki kuntalaisaloitteet vuonna 2012 ja 2015, ja kunnostuksesta on tehty selvitys viimeksi 10 v sitten (Vahanen). Budjettineuvotteluissa budjettiin kirjattiin vesistöjen kunnostamisen kohdalle kolmen vuoden 300 000 euron määräraha, mikä oli tarkoitus käyttää myös Otsolahden tilan selvittämiseen, kunnostustöiden suunnitteluun ja käynnistää useamman vuoden kestävät toimet. Rahamäärä on kuitenkin pieni ja pelkona on, että sitä ei keskitetä pääasiassa Otsolahteen.

Me allekirjoittaneet valtuutetut kysymmekin seuraavaa:

1. Onko kaupungin toimintasuunnitelmassa jo tälle vuodelle toimenpiteitä Otsolahden vedenlaadun ja vaadittavien toimenpiteiden selvittämiseen?
2. Minkälaisia alustavia toimenpiteitä Otsolahden kunnostukseen on suunniteltu seuraavalle kolmelle vuodelle?

Kaupunginhallitus palautti valtuustokysymyksen uudelleen valmisteltavaksi kokouksessaan 31.3.2025, jonka vuoksi vastausta on täydennetty.

Vastaus valtuustokysymykseen

Onko kaupungin toimintasuunnitelmassa jo tälle vuodelle toimenpiteitä Otsolahden veden laadun ja vaadittavien toimenpiteiden selvittämiseen?

Otsolahdelle on laadittu perustilaselvitys vuonna 2017. Lisäksi vuonna 2021 Espoon kaupunkitekniikan keskus vastasi Tapiolan Killan jättämään kuntalaisaloitteeseen koskien Otsolahden kunnostamista virkistyskeitaaksi. Perustilaselvityksessä arvioitiin Otsolahden tilaa ja esitettiin vaihtoehtoja lahden tilan parantamiseksi sekä esitettiin vaihtoehtoisten kunnostustoimenpiteiden karkeat kustannusarviot ja niiden vaikutukset. Yleisesti todettiin, että Otsolahden veden laatua ja tilaa on mahdollista parantaa vain koko valuma-alueella tapahtuvilla toimenpiteillä, sillä ravinteita ja kiintoaineita valuu Otsolahteen hulevesien mukana. Lisäksi on hyvä tiedostaa, että Otsolahti on luontaisesti umpeen kuroutuva merenlahti. Vuoden 2021 kuntalaisaloitteen vastineessa on listattu toimenpiteitä, joita alueella on jo toteutettu hulevesien laadun parantamiseksi. Otsolahteen johtuvien hulevesien laadulliseen parantamiseen tähtäävien toimenpiteiden vaikutukset eivät näy kuitenkaan välittömästi Otsolahden tilassa, vaan vaikutusten todentaminen vaatii aikaa.

Otsolahden vedenalaista luontoa on tutkittu vuonna 2021 VELMU-Vedenalaisen meriluonnon monimuotoisuuden inventointi -ohjelmassa. Otsolahdella on monipuolinen kasvillisuus ja silmällä pidettäviksi kasvilajeiksi luokiteltuja kasvilajeja, huolimatta merenlahteen kohdistuvasta runsaasta ihmistoiminnan vaikutuksesta. Mahdollisia kunnostustoimenpiteitä suunniteltaessa tulee nämä ottaa huomioon.

Espoon kaupunkitekniikan keskus seuraa vuonna 2019 Otsolahteen asennetun huleveden biohiilisuodattimen vedenlaatua vuosittaisella vedenlaadun tarkkailulla. Tarkkailua on toteutettu rakenteen valmistumisesta saakka ja tarkkailua jatketaan vuonna 2025.

Muita toimenpiteitä Otsolahden osalta ei ole suunniteltu vuodelle 2025.

Minkälaisia alustavia toimenpiteitä Otsolahden kunnostukseen on suunniteltu seuraavalle kolmelle vuodelle?

Otsolahden biohiilisuodattimen toimivuutta ja sen kautta kulkevan huleveden laadun tarkkailua on tavoitteena jatkaa vuosittaisella tarkkailulla. Vuoden 2017 perustilaselvityksen mukaan laajamittaista ruoppausta ei pidetä toteutuskelpoisena toimenpiteenä. Lisäksi ennen valumavesien laadun parantumista on riskinä, että laajamittaisella ruoppauksella sysätään huonolaatuista vettä ulommas rannikolle, kun samaan aikaan rannikon kokonaiskuormitusta tulisi vähentää. Tällä hetkellä Otsolahden ruoppaus ei ole toteutettavien vesistökunnostushankkeiden kiireellisyysjärjestyksessä ajankohtaista. Ensisijaisina kohteina tulevana vuosina vesistökunnostusten osalta ovat Gräsanojan kunnostaminen huomioiden alueen tulvasuojelu, luonnon monimuotoisuus ja virkistyskäyttö, Haukilahden venesataman ruoppaus, Hannusjärveen kohdistuvat toimet, sekä Dämmanin, Nuuksion Pitkäjärven ja Bodomin kalatiehankkeet yhteistyössä HSY kuntayhtymän kanssa. Lisäksi ympäristönsuojelulla on käynnistymässä Mankinjoen koko valuma-alueen kattava selvitys- ja kunnostusprojekti yhteistyössä Länsi-Uudenmaan vesiensuojeluyhdistyksen ja naapurikuntien kanssa, josta on tavoitteena saada hyviä toimintamalleja ja menetelmiä valuma-aluekunnostuksiin.

Budjettineuvotteluissa myönnetty kolmen vuoden 300 000 euron määräraha on kirjattu ympäristön- ja vesiensuojeluun, ja sellaisiin toimiin, joilla parhaiten saadaan tavoiteltua luonnonsuojeluhyötyjä Espoo-tarinan tavoitteiden mukaisesti. Kevään 2025 aikana ympäristönsuojelu yhteistyössä kaupunkitekniikan keskuksen kanssa määrittelee millä toimilla nämä hyödyt ovat parhaiten saavutettavissa huomioiden myös ennallistamisasetus ja kansallinen ennallistamissuunnitelma.

Otsolahdelle toivotut ennallistamis- ja kunnostustoimenpiteet vaativat tarkempia selvityksiä ja eri tekniikka-alan asiantuntijoita sitovaa suunnittelua, jotta voidaan määrittää soveltuvat toimenpiteet. Aikataulullisesti vesiluontoon liittyvät selvitykset ajoittuvat yleisesti kesäkauteen. Sedimenttitutkimukset voivat vaatia useampia tutkimuskierroksia kansallisen sedimentti- ja ruoppausohjeen mukaisesti ja vaatia siten useamman toimintakauden toteutukselle. Vesilain mukainen luvitus on kestoaltaan noin 1–2 vuotta. Valuma-alueilla tehtävistä kunnostustoimista ja näistä saatavista toimivista kokeiluista saadaan lisätietoa tulevana vuosina. Kokemuksia voitaisiin hyödyntää myös kaupunkivesien laadun parantamisessa Otsolahdella. Kaupunkitekniikan keskus arvioi, että suunnitteluresurssien puolesta selvitykset Otsolahdella voitaisiin käynnistää arviolta vuonna 2027. Riippuen vaadittavien selvitysten laajuudesta, valituista toimenpiteistä ja mahdollisesti tarvittavasta vesilain mukaisesta luvituksesta, toimenpiteet Otsolahdella voisivat käynnistyä arviolta vuonna 2030.

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Päivi Puntilan ym. 24.2.2025 jättämään valtuustokysymykseen Otsolahden kunnostuksen suunnittelusta ja toteaa valtuustokysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Cederlöf Vuornoksen kannattamana ehdotti, että asia palautetaan seuraavin perusteluin:

Kaupunginhallitus päättää palauttaa vastauksen valmisteluun täydennettäväksi vuoden 2025 toimenpiteiden osalta.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Cederlöfin ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Asia palautettiin yksimielisesti uudelleen valmisteluun täydennettäväksi vuoden 2025 toimenpiteiden osalta.

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustokysymys Otsolahden kunnostuksen suunnittelusta

Tiedoksi